

การวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา
2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหารสถานศึกษา และประชาชน ในเขตสุขภาพที่ 11
กระทรวงสาธารณสุข

นางสาวเสาวนีย์ สรรุโณ

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ศูนย์อนามัยที่ 11

บทนำ

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ทำให้ประเทศไทยต้องมีมาตรการดูแลสุขภาพของประชาชน พร้อมกับการควบคุมการแพร่กระจายของโรค โดยเฉพาะโรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญ ที่ควรมีการดูแลเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค รวมทั้งส่งเสริมความรู้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อป้องกันตนเอง และลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย องค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย (WHO Thailand) องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNICEF) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้บูรณาการและร่วมกันจัดทำ “คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19” เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเน้น ความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และเอื้ออำนวยให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วยองค์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคโควิด - 19 แนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าของสถานศึกษา ครู ผู้ดูแลนักเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และแม่ครัว ผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม บริเวณต่างๆ ของสถานศึกษา มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 กรณีเกิดการระบาด และสื่อรณรงค์ด้านสุขภาพนักเรียน ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานคัดกรองและส่งต่อแบบประเมินตนเอง สำหรับสถานศึกษา แบบประเมินตนเองสำหรับนักเรียน แบบบันทึกการตรวจคัดกรองสุขภาพสำหรับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนช่วงเปิดภาคเรียน บทเรียนแนวปฏิบัติช่วงเปิดเรียนในต่างประเทศ รองรับสถานการณ์โรคโควิด - 19 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาประเมินความพร้อมในการเปิดภาคเรียนปีการศึกษา 2563 โดยการประเมินตนเอง พร้อมให้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแบบประเมินตนเอง สำหรับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19

สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID - 19 ภายในประเทศไทยขณะนี้ พบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่องนับเป็นการระบาดระลอกใหม่ในประเทศไทย นับตั้งแต่การติดเชื้อจากคนไทยที่ลักลอบเข้าประเทศในจังหวัดเชียงราย จนมาถึงการติดเชื้อใหม่จากกลุ่มซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าว ที่ไม่ได้เชื่อมโยงกับการระบาดในระลอกแรกอย่างตอนสนามมวยหรือผับที่ทองหล่อ การระบาดระลอกใหม่นี้ ผู้ติดเชื้อรายแรกเป็นหญิงอาชีพค้าขาย (เจ้าของแพปลา) ในตลาดกลางกุ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ได้ขยายวงกว้างไปใน

หลายจังหวัด มีทั้งผู้ที่สัมผัสใกล้ชิด และผู้ที่เกี่ยวข้องกับตลาดอาหารทะเลในจังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงแรงงานต่างด้าว จากการติดตามสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ณ วันที่ 23 มกราคม 2564 ประเทศไทย มีผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมทั้งสิ้น 13,302 ราย เป็นการติดเชื้อระลอกใหม่ 9,065 ราย โดยผู้ติดเชื้อรายใหม่ในวันนี้ มีจำนวน 198 ราย ซึ่งลดลงจากวันก่อนหน้า แต่ยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ โดยพบผู้ติดเชื้อรายใหม่ สูงสุดในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 163 ราย ส่วนใหญ่เป็นแรงงานข้ามชาติและมีชาวไทยติดเชื้ออีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งชี้ให้เห็นว่ายังมีการแพร่กระจายเชื้ออยู่ในพื้นที่ จึงมีการเฝ้าระวังการติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง งดเดินทางข้ามจังหวัด และรักษาความเข้มข้นของมาตรการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด อีกทั้งขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันโรค เช่น สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือเว้นระยะห่างและลดการเดินทางที่ไม่จำเป็น เพื่อควบคุมการแพร่กระจายโรคให้อยู่ในวงจำกัด และจากเหตุการณ์ที่กล่าวมานี้ ส่งผลให้ประชาชนกังวลถึงความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน การรับประทานอาหารและโอกาสการติดเชื้อในการไปตลาด โดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ประเมินการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID - 19 รอบใหม่ พบว่าความสูญเสียที่เกี่ยวข้องกับสินค้าประมงและอาหารทะเลที่อาจมีมูลค่ารวมกันราว 13,000 ล้านบาท

ด้วยบทบาทกรมอนามัยเป็นองค์กรหลักของประเทศในการอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชนสุขภาพดี จึงมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโดยมีบทบาท ให้ประชาชน /สถานประกอบการ/กิจการ/กิจกรรมต่างๆ ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค และมาตรการทางด้านสุขภาพ ด้วยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การบังคับใช้กฎหมาย การเฝ้าระวัง ติดตามกำกับ และข้อสั่งการจากกระทรวงสาธารณสุข ให้กรมอนามัยส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมด้านสุขอนามัยอย่างเคร่งครัด ทั้งการใส่หน้ากากผ้า/หน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่าง การล้างมือ ฯลฯ และการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ เครือข่าย ชุมชน หน่วยงานรัฐ เอกชน มีส่วนร่วมในการยกระดับมาตรฐาน ควบคุม กำกับ สถานประกอบการ/กิจการ/กิจกรรม ดำเนินงานตามมาตรฐานสุขภาพ อย่างเคร่งครัด ได้เล็งเห็นความสำคัญของการกำกับ ติดตาม ป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อโรคโควิด 19 โดยส่งเสริม ให้มีผู้พิทักษ์อนามัยโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และรายงานการปฏิบัติตามมาตรการหลักในการป้องกัน การแพร่ระบาดโรคโควิด 19 ในสถานศึกษาและสถานประกอบกิจการ ที่สอดคล้องตามมาตรการหลักของรัฐให้กับสถานศึกษา และสถานประกอบกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน ศูนย์อนามัยที่ 11 จึงได้จัดทำโครงการยกระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพประชาชนและสุขภาพสถานประกอบการรองรับการระบาดของ COVID-19 ศูนย์อนามัยที่ 11 ประจำปีงบประมาณ ๒564 โดยบูรณาการกับโครงการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โครงการผู้พิทักษ์อนามัยร่วมสร้างความปลอดภัย มั่นใจด้านภัยโควิดภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่ เป็นที่ปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้ ตรวจสอบ เฝ้าระวัง การปฏิบัติตามมาตรการของสถานศึกษา พร้อมกับส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และการป้องกันการแพร่ระบาดซ้ำ ในสถานศึกษา สถานประกอบการ ตลอดจน และชุมชนสร้าง Health coach ภาคประชาชน ในการให้คำปรึกษาแนะนำและเฝ้าระวังสุขภาพตนเองได้ดียิ่งขึ้น จึงมีการสร้างผู้พิทักษ์อนามัยรอบรู้สุขภาพในโรงเรียนขึ้น จากผู้ทรงคุณวุฒิทางสาธารณสุขที่เกษียณอายุราชการ ซึ่งเป็นผู้มีจิตอาสาภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่ เป็นที่ปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้ ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และประเมินการปฏิบัติตามมาตรการของสถานศึกษา และ

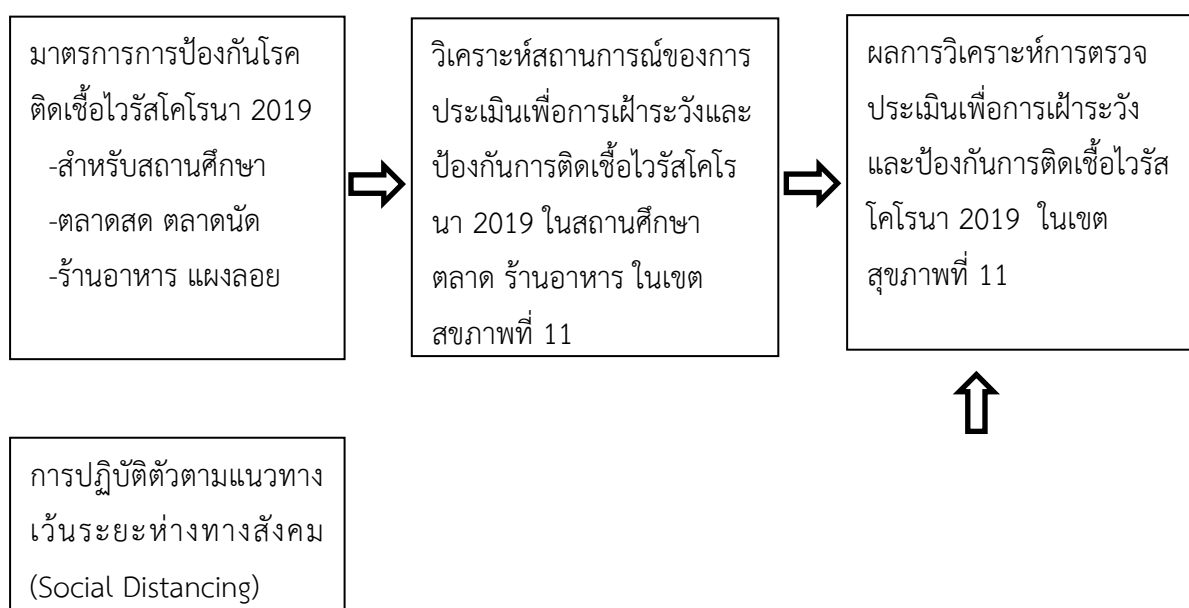
ชุมชน (ตลาด ร้านค้า) พร้อมรายงานให้กับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขรับทราบ เพื่อให้วางแผนการช่วยเหลืออย่างทันที่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของการประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ในเขตสุขภาพที่ ๑๑
2. เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์จากการสำรวจความคิดเห็นทางออนไลน์ เรื่องการปฏิบัติ ตัวตามแนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในเขตสุขภาพที่ ๑๑

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์การตรวจประเมินการประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตสุขภาพที่ 11 กระทรวงสาธารณสุข

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ขอบเขตของการศึกษา

1. ผู้พิทักษ์อนามัยเป็นผู้ประเมินภายนอกในการเฝ้าระวัง โดยสุ่มประเมิน สถานศึกษา จำนวน 2 แห่งต่อเดือนต่อผู้พิทักษ์ อนามัยโรงเรียน 2 คนต่อจังหวัด รวม ๑๔ คน ใน 7 จังหวัด ตามแบบประเมินตนเอง สำหรับสถานศึกษา ประเภทตลาด และประเภทร้านอาหาร หรือเครื่องดื่ม รถเข็น หาบเร่แผงลอย การเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พร้อมสุ่มประชาชน ที่มารับบริการข้างต้น ให้ประเมินตนเองในการป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) จำนวน 10 คนต่อแห่ง

2. ประเมินสถานศึกษาตามแบบประเมินตนเองสำหรับสถานศึกษา เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 2 แห่งต่อเดือน ต่อ 2 คน และประเมินผลการปฏิบัติตามแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และความรู้ด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของนักเรียน จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คนต่อโรงเรียน โดยกระจายตามระดับชั้นของนักเรียน

3. ประเมินตลาดตามแบบตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ประเภทตลาด จำนวน 2 แห่งต่อเดือน ต่อผู้พิทักษ์อนามัย 2 คน และประเมินผลการปฏิบัติตามแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และความรู้ด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของประชาชนผู้มาใช้บริการที่อายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คนต่อแห่ง

4. ประเมินร้านอาหาร หรือร้านหาบเร่ แผงลอยตามแบบตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ประเภท ร้านอาหารหรือเครื่องดื่ม รถเข็น หาบเร่ แผงลอย จำนวน 2 แห่งต่อเดือน ต่อผู้พิทักษ์อนามัย 2 คน และประเมินผลการปฏิบัติตามแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และความรู้ด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ของประชาชนผู้มาใช้บริการที่อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คนต่อแห่ง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่ 11 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของการประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ในเขตสุขภาพที่ 11 2) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์จากการสำรวจความคิดเห็นทางออนไลน์ เรื่องการปฏิบัติ ตามแนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในเขตสุขภาพที่ 11 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับโรคโควิด 19 และการป้องกัน ควบคุมโรค กับพฤติกรรม การปฏิบัติตัวของบุคคลต่อแนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม และกับพฤติกรรมของบุคคลต่อการปฏิบัติในการป้องกันตนเอง

โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการวิจัยออกเป็น ดังนี้

วิธีดำเนินการ

1. ข้อมูลผู้พิทักษ์สำหรับการวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วย การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเภท ร้านอาหาร ตลาด สถานศึกษา แบบประเมินตนเองสำหรับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้พิทักษ์อนามัยโรงเรียน

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา

4. สรุปลการวิเคราะห์ข้อมูลการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ตามวัตถุประสงค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนในเขตสุขภาพที่ 11
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตสุขภาพที่ 11 โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) ประกอบด้วย ร้านอาหาร 28 ร้าน ตลาด 28 แห่ง สถานศึกษา 32 โรงเรียน ประชาชน 625 คน ที่มีความสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้เกิด ความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชน ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่า ทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .89 และ 0.91 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวัง และป้องกันการ ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่11และตรวจสอบเนื้อหาแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา Content validity จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
4. นำแบบสอบถามที่ใช้ไปทดลองใช้

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

1. แบบตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเภท ตลาด (ตลาดสด ตลาดนัด ตลาดน้ำ ตลาดชุมชน ถนนคนเดิน)
2. แบบตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเภท ร้านอาหารหรือเครื่องดื่ม รถเข็น หาบเร่ แผงลอย
3. แบบประเมินตนเองสำหรับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19
4. แบบสำรวจความคิดเห็นออนไลน์ เรื่อง การปฏิบัติตามแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) (ให้ทำเฉพาะอายุ 15 ปีขึ้นไป)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการศึกษา การวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการ ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่ 11 ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการ ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่11 ตามแนวคิดทฤษฎีตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สรุปรวปัญหารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับการวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการ ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่11 โดย กำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย

3. สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม การวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการ ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่11 ให้มีขอบเขตและเนื้อหาครอบคลุมปัจจัยต่างๆ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการดำเนินงานวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง และข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้จากการตลาด ร้านค้า สถานศึกษา และประชาชน ในเขตสุขภาพที่ 11 แล้วนำมาจัดแยกข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเภท ตลาด ตลาดสด ตลาดนัด ตลาดน้ำ ตลาดชุมชน ถนนคนเดิน ตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเภท ร้านอาหารหรือเครื่องดื่ม รถเข็น หาบเร่ แผงลอย ตนเองสำหรับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เปรียบเทียบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และพื้นที่จริง เพื่อเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบรรยายและรูปภาพประกอบ เพื่อเป็นการสรุปแนวทาง

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS for windows) ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้วิเคราะห์นั้น นำมาจากแบบสอบถามที่เป็นฉบับที่สมบูรณ์ นำ คำตอบของแบบสอบถามมารอกลงในโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนมีดังนี้(ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2531:59)

1. หาอัตราร้อยละ ใช้สูตร =

$$\frac{\text{ร้อยละของรายการใด} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	X	แทน	คะแนนดิบ
	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคน
	$\sum$	แทน	ผลรวม

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์.2534 : 74) (1)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
	N	แทน	จำนวนคน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ลดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในสถานศึกษาและชุมชนเป้าหมาย
2. การมีตัวแทนของภาคประชาชน ทำหน้าที่ ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความรู้และคอยตรวจตราเฝ้าระวัง การปฏิบัติตามมาตรการของสถานศึกษาและสถาน ประกอบกิจการ บนพื้นฐานการได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลให้มีชีวิตอยู่ภายใต้สังคม ที่เปลี่ยนแปลง ไปหลังเกิดโรค (New Normal) ประชาชนและสังคม มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีสุขอนามัยที่ดี
3. มีระบบการเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียนและมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในสถานศึกษา ตลาด และร้านค้า

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยที่ได้นำเสนอแล้วนั้น ปรากฏว่าได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ผลวิเคราะห์สถานการณ์ของการประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ในเขตสุขภาพที่ 11

ผลการวิเคราะห์มาตรการที่ต้องปฏิบัติ ส่วนที่ 1 สถานประกอบการ/เจ้าของตลาด ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล แผงค้า โต๊ะและที่นั่ง/ยืนรับประทานอาหาร การซื้อสินค้า และชำระเงิน อย่างน้อย 1-2 เมตร มีการทำความสะอาดบริเวณพื้นตลาด บริเวณที่ให้บริการ แผงจำหน่าย อาหารสดหรือแผงชำแหละเนื้อสัตว์สด ด้วยน้ำยาฆ่า ความสะอาดหรือ น้ำยาฆ่าเชื้อเป็นประจำทุกวัน และล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาลอย่าง น้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง การจัดการขยะอย่างถูกต้อง มีภาชนะรองรับขยะที่มีฝาปิด และเก็บ รวบรวมขยะนำไปกำจัดทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 100 คิดเป็นร้อยละ 67.8 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์มาตรการที่ต้องปฏิบัติ ส่วนที่ 2 ผู้ค้า ผู้สัมผัสอาหาร และผู้ปฏิบัติงานในตลาด ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าหากมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำ มูกหรือเหนื่อยหอบ ให้หยุด ขาย และไปพบแพทย์ทันที สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ให้บริการ ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ ก่อนและหลังปฏิบัติงาน หลังออกจากห้องส้วม และหลังสัมผัสสิ่งสกปรก ,ลดการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ซื้อ เช่น การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล 1-2 เมตร แสดงป้ายราคาสินค้ามีอุปกรณ์หรือถาดสำหรับรับเงิน จัดทำระบบ ชำระเงินออนไลน์ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์มาตรการที่ต้องปฏิบัติ ส่วนที่ 3 : ผู้ซื้อ/ผู้บริโภคผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ใช้บริการ เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร และวางแผนในการซื้อ สินค้า เพื่อความรวดเร็วและลดระยะเวลาที่ใช้บริการตลาด คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์มาตรการเสริมเพื่อการป้องกัน วิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ามีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด19 คิดเป็นร้อยละ 100 มีมาตรการนำถุงผ้าส่วนตัวไปใส่สินค้าเพื่อลดปริมาณขยะ และลดการสัมผัส คิดเป็นร้อยละ 78.6 มีระบบการสั่งซื้ออาหาร/ระบบชำระเงินออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 75 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์มาตรการที่ต้องปฏิบัติ ส่วนที่ 1 สถานประกอบการ/เจ้าของร้าน ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล แผงค้า โต๊ะและที่นั่งรับประทานอาหาร การซื้อสินค้าและชำระเงิน อย่างน้อย 1-2 เมตร มีที่ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ อย่างเพียงพอ มีการทำความสะอาด บริเวณพื้นของสถานที่ปรุง-ประกอบ/จำหน่ายอาหาร โต๊ะและที่นั่งรับประทานอาหาร พื้นผิวที่มีการสัมผัสบ่อย ด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือน้ำยาฆ่าเชื้อก่อนและหลังการให้บริการทุกครั้ง กำหนดมาตรการเพื่อลดความแออัด 9.1 กำหนดจำนวนคนต่อพื้นที่ การจัดการขยะ มีภาชนะรองรับขยะที่มีฝาปิดเก็บรวบรวมขยะ และใส่ ถุงขยะปิดปากถุงให้มิดชิดก่อนส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์มาตรการเสริมเพื่อป้องกัน ส่วนที่ 2 ผู้สัมผัสอาหาร และ ผู้ปฏิบัติงาน ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ ก่อนและหลังปฏิบัติงาน หลังออกจากห้องส้วม และหลังสัมผัสสิ่งสกปรก และหากมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำ มูก หรือเหนื่อยหอบ ให้ หยุดปฏิบัติงาน และไปพบแพทย์ทันที คิดเป็นร้อยละ 96.4 สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดเวลาที่ให้บริการ ใส่ผ้ากันเปื้อน หรือแบบฟอร์ม สวมหมวกหรืออุปกรณ์ปกปิดเส้นผมมิดชิด คิดเป็นร้อยละ 92.9

ผลการวิเคราะห์มาตรการเสริมเพื่อป้องกัน ส่วนที่ 3 : ผู้ซื้อ/ผู้บริโภค ผลวิเคราะห์ ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า สวมหน้ากากผ้าหรือ หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่มาใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 100 เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร คิดเป็นร้อยละ 96.4

ผลการวิเคราะห์มาตรการเสริมเพื่อป้องกัน ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณาราย ข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ในการ ป้องกันโรคติดเชื้อโควิด19 คิดเป็นร้อยละ 96.4 มีระบบการจองโต๊ะอาหาร/สั่งซื้ออาหาร/ระบบชำระ เงินออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 92.9.4 จัดบริการภาชนะบรรจุอาหารพร้อมรับประทานแบบใช้ครั้งเดียว ทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 89.3

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน มิติที่ 1 ความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีมาตรการคัด กรองวัดไข้ ให้กับนักเรียน ครู และผู้เข้ามาติดต่อทุกคนก่อนเข้าสถานศึกษาหรือไม่ มีนโยบาย กำหนดให้นักเรียน ครู และผู้เข้ามาในสถานศึกษาทุกคน ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หรือไม่ จัดเตรียมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สำรองไว้ให้กับนักเรียนร้องขอ หรือผู้ที่ไม่มี หน้ากากเข้ามาในสถานศึกษา หรือไม่ มีจุดล้างมือด้วยสบู่ อย่างเพียงพอ หรือไม่ มีการจัดวางเจล แอลกอฮอล์สำหรับใช้ทำความสะอาดมือ บริเวณทางเข้า อาคารเรียน หน้าประตูห้องเรียน ทางเข้าโรง อาหาร อย่างเพียงพอ หรือไม่ มีการทำสัญลักษณ์แสดงจุดตำแหน่งชัดเจนในการจัดเว้นระยะห่าง ระหว่างกัน หรือไม่ มีการปรับปรุงซ่อมแซมประตู หน้าต่าง และพัดลมของห้องเรียน ให้มีสภาพการ ใช้งานได้ดี สำหรับใช้ปิด - เปิดให้อากาศถ่ายเทสะดวกหรือไม่ มีการจัดเหลื่อมเวลาทำกิจกรรม นักเรียน เหลื่อมเวลากินอาหารกลางวัน หรือไม่ มีการจัดเหลื่อมเวลาทำกิจกรรมนักเรียน เหลื่อม เวลากินอาหารกลางวัน หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน มิติที่ 2 การเรียนรู้ ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อ พิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การติดป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำการ ปฏิบัติเพื่อสุขอนามัยที่ดี เช่น วิธีล้างมือที่ถูกต้อง การสวมหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่างระหว่าง บุคคล เป็นต้น หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโรคโควิด 19 หรือไม่ มีการใช้สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพผ่านช่องทาง Social media เช่น Website Facebook , Line , QR Code , E-mail คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน มิติที่ 3 การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส ผล วิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีการปรับรูปแบบการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทการเข้าถึง การเรียนรู้ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 หรือไม่ มีมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง หรือไม่ คิดเป็น

ร้อยละ 96.9 มีการเตรียมหน้ากากผ้า สำหรับสำหรับเด็ก หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 93.8
มาตรการดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านพัฒนาการ การเรียนรู้ หรือ ด้านพฤติกรรมอารมณ์
รวมถึงภาวะสมาธิสั้น และเด็กออทิสติก ที่สามารถ เรียนร่วมกับเด็กปกติ หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ
90.6

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน มิติที่ 4 สวัสดิภาพและการคุ้มครองผลวิเคราะห์
ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีการจัดเตรียมแผนรองรับการ
จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนป่วย กักตัว หรือกรณีปิดโรงเรียน หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 100
มีการตรวจสอบประวัติเสี่ยงของนักเรียนและบุคลากรรวมทั้งตรวจสอบ เรื่องการกักตัวให้ครบ 14 วัน
ก่อนมาทำการเรียนการสอนตามปกติ และ ทุกวันเปิดเรียน หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 96.9 มีการ
จัดเตรียมแนวปฏิบัติด้านการจัดการความเครียดของครูและ บุคลากรของสถานศึกษา หรือไม่ คิดเป็น
ร้อยละ 93.8

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน มิติที่ 5 นโยบาย ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณา
รายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำหรับ
นักเรียน ครู และ บุคลากรที่สงสัยติดเชื้อหรือป่วยด้วยโรคโควิด 19 โดยไม่ถือเป็นวันลาหรือ วันหยุด
เรียน หรือไม่ มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ความรู้การป้องกันโรคโควิด 19 แก่นักเรียน ครู บุคลากร
และผู้ปกครอง โดยการประชุมชี้แจงหรือผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างน้อย 1 ครั้ง ก่อนหรือวันแรกของ
การเปิดเรียน หรือไม่ มีนโยบายและแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดโรคโควิด 19 ของ
สถานศึกษา อย่างเป็นลายลักษณ์หรือมีหลักฐานชัดเจน หรือไม่ มีการประชุมคณะกรรมการ
สถานศึกษา หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน มิติที่ 6 การบริหารการเงิน ผลวิเคราะห์ภาพรวม
เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย การจัดหาซื้อวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรคโควิด
19 สำหรับนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เจล
แอลกอฮอล์ สบู่หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 100 มีแผนการใช้งบประมาณในการป้องกันการแพร่ระบาด
ของโรคโควิด 19 ตามความจำเป็นและเหมาะสม หรือไม่ มีการประสานแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุน
จากหน่วยงาน องค์กร หรือ เอกชน เช่น ท้องถิ่น บริษัทห้างร้าน NGO เป็นต้น เพื่อดำเนินกิจกรรม
การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 96.9 มีการจัดหาบุคลากร
เพิ่มเติมในการดูแลนักเรียนและการจัดการ สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 89.7
ตามลำดับ

2. ผลวิเคราะห์สถานการณ์จากการสำรวจความคิดเห็นทางออนไลน์ เรื่องการปฏิบัติ ตัวตาม
แนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในเขตสุขภาพที่ 11

ผลการวิเคราะห์ความรู้ต่อโรคโควิด-19 และการป้องกัน ผลวิเคราะห์ ภาพรวมเมื่อ
พิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ความรู้การใส่หน้ากากอนามัยและการล้างมือ
บ่อยๆ สามารถช่วยป้องกันการติดโรคโควิด-19 ได้ และการล้างมือบ่อยๆด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์
สามารถช่วยป้องกันการติดโรคโควิด-19 คิดเป็นร้อยละ 97.0 ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด -19 สามารถ
แพร่ระบาดผ่านสารคัดหลั่งในระยะใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ เช่น ไอ จาม แม้กระทั่งการพูดคุยได้ คิดเป็น
ร้อยละ 96.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดไข้หวัดซึ่งอาจทำให้เกิด อาการป่วย

ที่รุนแรงและอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ และ อาการของโรคโควิด - 19 คือไข้ ไอ มีเสมหะ เจ็บคอ และหายใจลำบาก คิดเป็นร้อยละ 95.4 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการปฏิบัติของบุคคลต่อแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคมของกระทรวงสาธารณสุข ผลวิเคราะห์ ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าเมื่อท่านไปหน่วยงานหรือสถานประกอบการ สถานบริการต่างๆ ท่าน จะตรวจวัดอุณหภูมิ และลงชื่อในสมุดหรือแอปฯ ไทยชนะ คิดเป็นร้อยละ 78.7 ท่านหลีกเลี่ยงการใช้รถขนส่งสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 68.6 เมื่อมีไข้ ไอ จาม ท่านจะแยกตัวออกจากคนอื่นๆ เพื่อรักษาตัวที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 66.7 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลต่อการสวมหน้ากากอนามัยและการล้างมือ ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าท่านสวมใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อต้อง เดินทางออกนอกบ้าน คิดเป็นร้อยละ 93 ท่านเปลี่ยนหน้ากากอนามัยทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 82.6 ท่านล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งก่อน สวมใส่หน้ากากอนามัยและ หากไอ หรือจาม ท่านใช้กระดาษทิชชูหรือข้อคอก ปิดปาก ทั้งทิชชู และรับล้างมือทันที คิดเป็นร้อยละ 67.8 ตามลำดับ

3. ผลศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับโรคโควิด 19 และการป้องกันควบคุมโรค กับพฤติกรรมการปฏิบัติตัวของบุคคลต่อแนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม และกับพฤติกรรมของบุคคลต่อการปฏิบัติในการป้องกันตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์การตรวจประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ประชาชน ในเขตสุขภาพที่ 11

ผลการวิจัยซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถนำไปสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของการประเมินเพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตลาด ร้านอาหาร สถานศึกษา ในเขตสุขภาพที่ 11 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลต่อการสวมหน้ากากอนามัยและการล้างมือ ผล วิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าท่านสวมใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อต้อง เดินทางออกนอกบ้าน คิดเป็นร้อยละ 93 ท่านเปลี่ยนหน้ากาก อนามัยทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 82.6 ท่านล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งก่อน สวมใส่หน้ากากอนามัยและ หากไอ หรือจาม ท่านใช้กระดาษทิชชูหรือข้อคอก ปิดปาก ทั้งทิชชู และรับล้าง มือทันที คิดเป็นร้อยละ 67.8 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัย เอ็มอัชมา วัฒนบุรณนธ์ และปณณวิญญ์ ปิยะอร่ามวงศ์ (2563) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ สุขศึกษาในโรงเรียนภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19): แนวคิดและแนวปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียน ได้แก่ 1) อาสาสมัครนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ อาสาสมัครนักเรียนป้องกัน COVID-19 และอาสาสมัครนักเรียนสื่อสารข่าวสาร COVID-19 โดยกลุ่มแรกทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการเผยแพร่ข้อมูล ออกแบบและจัดทำสื่อในการ ให้ความรู้และรณรงค์เพื่อป้องกันโรค ส่วนอาสาสมัครนักเรียนกลุ่มที่ 2 ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับโรค ตรวจสอบแหล่งข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งต่อให้กับอาสาสมัคร

นักเรียนป้องกัน COVID - 1918 เพื่อนำไปจัดทำสื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากครูผู้รับผิดชอบ 2) การแนะนำสุขภาพ เป็นการทำให้ผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และ มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อศึกษาต้นเหตุ ของปัญหาที่เกิดขึ้นและหารือกับผู้ปกครองของนักเรียน

2. เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์จากการสำรวจความคิดเห็นทางออนไลน์ เรื่องการปฏิบัติ ตัวตามแนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในเขตสุขภาพที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความรู้ ต่อโรคโควิด-19 และการป้องกัน ผลวิเคราะห์ ภาพรวมเมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ความรู้การใส่หน้ากากอนามัยและการล้างมือบ่อยๆ สามารถช่วยป้องกันการติดโรคโควิด-19 ได้ และการล้างมือบ่อยๆด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ สามารถช่วยป้องกันการติดโรคโควิด-19 คิดเป็นร้อยละ 97.0 ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด -19 สามารถแพร่ระบาดผ่านสารคัดหลั่งในระยะใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ เช่น ไอ จาม แม้กระทั่งการพูดคุยได้ คิดเป็นร้อยละ 96.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดไข้หวัดซึ่งอาจทำให้เกิด อาการป่วยที่รุนแรงและอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ และ อาการของโรคโควิด - 19 คือไข้ ไอ มีเสมหะ เจ็บคอ และหายใจลำบาก คิดเป็นร้อยละ 95.4 ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัย ธาณี กล่อมใจ, จรรยา แก้วใจบุญและ ทักษิภา ชัชวรัตน์ (2563) ได้ศึกษาความรู้และ พฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมของประชาชนในเรื่องการป้องกันตนเอง จากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมของ ประชาชนในเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 จากประชาชนใน เขตตำบลบ้านสาบ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย มีอายุระหว่าง 20-60 ปี เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากการติด เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และพบว่าประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างตอบไม่ถูกต้อง มากที่สุด ได้แก่ โรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นการติดเชื้อไวรัสตระกูลเดียวกับ ซาร์ส (SARs) และเมอร์ส (MERS) จึงทำให้มีความรุนแรงมาก (ร้อยละ 20) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มีระยะฟักตัว 3 - 14 วัน(ร้อยละ 13.33) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) สามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คน ได้ และสามารถแพร่เชื้อได้ทันทีแม้ไม่มีอาการ (ร้อยละ 13.33) ด้านพฤติกรรมการป้องกันโรคที่เกิดจาก โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 1.61$, $SD = 0.28$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนน้อย คือล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ความเข้มข้นอย่างน้อย 70% เมื่อต้องออกไปที่สาธารณะ ($X = 1.03$, $SD = 0.67$) ล้างมือทำความสะอาดด้วยสบู่ทุกครั้งหลัง สัมผัสเงินเหรียญหรือธนบัตร ($X = 1.23$, $SD = 0.68$) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้กับ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) พบว่ามีความสัมพันธ์ ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .327$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .000$) จากการศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ และมีพฤติกรรมการป้องกันโรค ในระดับมาก แต่ยังพบรายข้อที่มีค่า คะแนนน้อย ซึ่งอาจส่งผลให้มีการแพร่กระจายของโรคได้ จึงควรมีการสร้างตระหนักรู้แก่ประชาชน ในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค

3. ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับโรคโควิด 19 และการ ป้องกัน ควบคุมโรค กับพฤติกรรมการปฏิบัติตัวของบุคคลต่อแนวทางเว้นระยะห่างทางสังคม และกับ

พฤติกรรมของบุคคลต่อการปฏิบัติในการป้องกันตนเอง ผลการการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคฯ และการป้องกัน, พฤติกรรมการปฏิบัติของบุคคลต่อแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคมของกระทรวงสาธารณสุข และพฤติกรรมการปฏิบัติของบุคคลต่อสวมหน้ากากอนามัยและการล้างมือ ผลวิเคราะห์ภาพรวมเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมส่วนบุคคลต่อแนวทางการเว้นระยะห่างทางสังคม มีค่าเฉลี่ย 0.89 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิบัติของบุคคลต่อสวมหน้ากากอนามัยและการล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัยและการล้างมือ ค่าเฉลี่ย 0.69 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคฯ และการป้องกันรายข้อ มีค่าเฉลี่ย 0.48 แสดงว่ามีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 สอดคล้องงานวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการป้องกัน โรคไวรัสซิกาในหญิงตั้งครรภ์ อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร (กู้เกียรติ ก้อนแก้ว ฐิติวรดา สังเกตศยามล ภูพิศ, 2562) ที่พบว่า ความรู้ เกี่ยวกับโรคไวรัสซิกา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ ป้องกันโรคไวรัสซิกา ($r=0.210$, $p=0.004$) ที่ระดับ นัยสำคัญการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก กรุงเทพมหานคร (จารุวรรณ แหลมไธสง, 2559) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจได้ นั่นคือ ถ้ามีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจมาก ก็จะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนมี ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคดี แต่ยังมีบางประเด็นของข้อความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคที่ มีค่าคะแนนที่น้อย แต่มีผลต่อการระบาดของโรค ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่ เกี่ยวข้องกับความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะของโรค และพฤติกรรมการป้องกันโรค ที่เป็น New Normal ที่แตกต่างไปจากการปฏิบัติแบบเดิมๆ ให้ประชาชน ฝึกปฏิบัติจนเกิดความเคยชินอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติในระยะยาว

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องขอกราบขอบพระคุณผู้พิทักษ์อนามัยในเขตสุขภาพที่ 11 ทั้ง 14 ท่าน ผู้รับผิดชอบงานวัยเรียนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั้ง 7 จังหวัดในเขตสุขภาพที่ 11 ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่ง ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนที่ให้เกียรติกับคณะวิจัยเข้าเก็บข้อมูล ครูอนามัยโรงเรียน นักเรียน เจ้าของตลาด เจ้าของร้านอาหาร และประชาชนทุกท่านที่ได้ร่วมตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำผลไปใช้ ในการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ขอขอบพระคุณคณะผู้ทรงคุณวุฒิกรมอนามัย ดร.จินตนา พัฒนพงศ์ธร รักษาการ
นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านส่งเสริมสุขภาพ) ในการเป็นที่ปรึกษา แนะนำองค์ความรู้
กระบวนการทำวิจัย แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปข้อมูล และการรายงานผลข้อมูล

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช สมาชิกกลุ่มงาน
พัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน ศูนย์อนามัยที่ 11 ที่ร่วมดำเนินการเก็บข้อมูล และร่วมการทำวิจัย
ในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากรายงานการศึกษาวิจัยเล่มนี้ ขอมอบแทนคุณงามความดี แต่
ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนและช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนทำให้วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้
ผู้วิจัยขอจารึกพระคุณทุกท่านไว้ตราบนาน

เอกสาร / เว็บไซต์อ้างอิง

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนยุทธศาสตร์กรมควบคุมโรค ปี2554 – 2558. นนทบุรี:

กรมควบคุมโรค, 2564.

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัย

สุขภาพสำหรับพื้นที่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ภายใต้แผนพัฒนาด้านการป้องกัน

ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

นภชา สิงห์วีรธรรม, วัชรพล วิวรรณ, และ สุทธิศักดิ์ สุริรักษ์ (2563) ได้ศึกษาการรับรู้และพฤติกรรม

การป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ของทันตภิบาล สังกัดกระทรวง

สาธารณสุข

ธานี กล่อมใจ, จรรยา แก้วใจบุญและ ทักษิภา ชัชรรัตน์ (2563) ได้ศึกษาความรู้และพฤติกรรมของ

ประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019

มิ่งขวัญ ศิริโชติ (2020) ศึกษาความรู้และพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ต่อการป้องกัน

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์ และปณณวิชญ์ ปิยะอร่ามวงศ์ (2563) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ สุขศึกษาใน

โรงเรียนภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19): แนวคิด

และแนวปฏิบัติ

Md. Masud Rana¹, Md. Reazul Karim (2020) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

Qifang B., et al. (2020) ศึกษาการระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของ

ผู้ป่วย 391 คน และผู้สัมผัสใกล้ชิด 1,286 คน ใน Shenzhen ประเทศจีน

Götzinger, F., et al. (2020) ศึกษาการติดเชื้อโคโรนาไวรัส COVID-19 ในเด็กและวัยรุ่น ในยุโรปที่

เป็นประชากรข้ามชาติ โดยศึกษาในศูนย์บริการสุขภาพ 82 แห่ง ใน 25 ประเทศ

Faten Amer et al (2020) การประเมินความพร้อมของประเทศต่างๆ และประสิทธิผลในการลด

ความในการเผชิญหน้ากับ COVID-19

- Enrico L., et al. (2020) ศึกษาการยับยั้งการแพร่ระบาดในประเทศอิตาลี ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลผู้ติดเชื้อ SAR-CoV-2 โดยเก็บตัวอย่างในระบบทางเดินหายใจ
- Auger, K. A., et al. (2020) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปิดโรงเรียนทั่วทั้ง รัฐกับอุบัติการณ์และการเสียชีวิตจาก COVID-19 ในสหรัฐอเมริกา
- Betz, C. L. (2020). ทำการศึกษากลับมาเปิดโรงเรียนและความจำเป็นในสถานการณ์ การระบาดของ COVID-19
- Brandon L., et al. (2020) ศึกษาแบบการเตรียมความพร้อมและการดำเนินการ ในช่วงที่มีการระบาดโควิด-19
- Kim, S., et al. (2020) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองผลของการเลื่อนการเปิดโรงเรียนต่อ พลวัตการแพร่เชื้อของโรค Coronavirus 2019 ในเกาหลีใต้
- Maria Pia F., et al. (2020) ศึกษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และการ เตรียมความพร้อมในการเปิดโรงเรียน :
- Masonbrink, A.R., & Hurley, E. (2020). การสนับสนุนช่วยเหลือเด็กในช่วงปิดโรงเรียน จากสถานการณ์การโควิด COVID-19
- Russell M., et al. (2020) ศึกษาผลของการปิดเรียนและการจัดการในช่วงระหว่างที่มี การระบาดของ coronavirus รวมถึง COVID-19
- Stein-Zamir, C et al. (2020) ศึกษาการระบาดใหม่ของ COVID-19 ในโรงเรียนมัธยม ปลาย ระยะเวลา 10 วันหลังจากกลับมาเปิดโรงเรียนตามปกติในประเทศอิสราเอล
- Thomas A. (2020) ศึกษาภายหลังเปิดเรียนพบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 70 ราย ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ประเทศฝรั่งเศส
- Tone Bjordal J. et al. (2020) ศึกษาแนวทางการป้องกันและข้อควรระวังในการป้องกัน การติดเชื้อสำหรับกลุ่มเสี่ยงของเด็กในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประเทศนอร์เวย์, เมษายน 2020
- Viner, R. M., et al. (2020) ได้ศึกษาการทบทวนอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการปิดโรงเรียนและแนวทางการจัดการระหว่างการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID - 19)
- Yiwei J. and Zining W. (2020) ศึกษาโควิดและห้องเรียน: เหตุผลของการเปิดเรียนใหม่ พบว่าท่ามกลางการแพร่ระบาดของโควิด - 19 ครั้งใหม่ในกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้